

Slået hjem – ikke ud

Hvordan lander man på benene, når man bliver fyret som topdirektør og i 15 måneder frister tilværelsen som arbejdsløs og oplever den mest ensomme periode i livet. Djøfbladet har talt med Henrik Enegaard Skaanderup om hans bog 'Slået hjem'

Af René Jacobsen, freelancejournalist
Foto Michael Daugaard

'Slået hjem' er en fagbog om at blive arbejdsløs, men den er fortalt som en spændingsfilm, og traileren kunne lyde: 'En dag går Henrik Enegaard Skaanderup, ingeniør og topdirektør i koncernen Kuben, ind i en lukket direktiondør og bliver slået hjem med en fyreseddel i hånden. Et fald, der sender ham på en rutsjetur i sit eget liv og omverdenen'.

Han er vant til et arbejdsliv i fuld fart, og karrieren i byggebranchen kender kun en vej: Opad. Faldet er slemt. Fra topdirektør til arbejdsløs skal han uden varsel til at finde sine ben i en ny virkelighed. Det starter skidt, men optimismen er i behold, da han har den opfattelse, at han snart sidder i et topjob igen. Men som alle gode historier bliver det værre og værre. Topjobbet er der ikke, derfor er han lige ved at ramme bunden, og som læser holder man vejret. Men så kommer redningsbæltet i form af et nyt job, og bogen toner ud med en tilfreds Skaanderup – måske klogere på sig selv og sit arbejdsliv.

'Slået hjem' er skrevet af et reflekterende menneske, der kan huske, hvad han har været igennem, kan huske ensomheden

ved at skulle sælge sig selv på et jobmarked, der ikke længere modtager ham med åbne arme.

En sælger

"Jeg er sælger, og det har jeg altid været. Jeg er vant til at sælge og acceptere, at ikke alle er lige begejstrede og derfor afslår et køb; så selve ideen med at sælge mig selv var bestemt ikke fremmed. Men pludselig var jeg selv varen, der skulle sælges, jeg kunne ikke længere skelne mellem sælger og produkt, og det gjorde det meget vanskeligt. Jeg skulle til at se på mig selv med andre øjne. Samtidig var fornemmelsen af at være alene benhård, men min selvdisciplin og mit selvværd var vigtige redningsplanker," siger Henrik Enegaard Skaanderup, da jeg sidder over for ham i NCC's kontorlokaler i Hellerup.

Hvordan reagerer familien på hans situation? Den nærmeste familie – kone og børn

– er en stor støtte, men i de lidt større familiekredse har de sværere ved at forholde sig til manden, der engang var topchef, og som nu er arbejdsløs, og der breder sig en tavshed omkring hans situation. Oplevelsen er beskrevet i den tone, der præger hele bogen – den er både nøgtern, og så dirrer følelserne alligevel lige under overfladen.

"Der sker noget i mig, som jeg ikke er vant til. Jeg får behov for at have en person at spille bold med for at finde ud af, hvad der foregår i mig. Derfor går jeg til psykolog, hvad jeg tidligere ville have forsvoret var noget, jeg havde behov for. I dag ser jeg det som et meget vigtigt skridt for mig, som gjorde, at jeg kunne se på mig selv med andre øjne. Selvfølgelig vidste jeg godt, at jeg ikke kun var direktøren – ham, der arbejder 50-60 timer om ugen – at jeg også var far og ægte mand, men jeg får øjnene op for det på en anden og mere grundlæggende måde."

Når tidligere topdirektør Henrik Enegaard Skaanderup forsøgte at søge andet end direktørstillinger eller skifte branche, følte han det blev mødt med mistillid.

Vennerne gør dig ensom

”Det er ikke dine fjender, men dine venner, der gør dig ensom,” skriver Skaanderup i bogen. Udsagnet har han fra en konsulent, og det er en beskrivelse af den ensomhed, der kryber ind på ham, i takt med at arbejdsløsheden bliver til en mere permanent tilstand. Vi taler om en mand, der har været vant til lange arbejdsdage og travlhed. Pludselig ringer telefonen ikke mere, der er ingen mails i indbakken, og fornemmelsen af at være glemt er ikke til at tage fejl af.

”Når jeg ser på det i dag, så handler det lige så meget om mig og mine alt for høje forventninger til, hvad andre kunne gøre for mig. Der sad jeg alene med masser af tid og forventede, at andre havde det samme. Men hverdagslivet fylder, især når man er i arbejde, der er børn, der skal hentes, lektier, der skal læses. I den situation kan Henrik nemt glemmes.”

En af de ting, som Skaanderup hurtigt finder ud af, er, at ledige stillinger ikke er identiske med opslåede stillinger. Modellen på det private arbejdsmarked hedder 5-15-80 – altså fem procent er opslåede stillinger, 15 procent er via headhunter- eller rekrutteringsfirmaer, resten er netværk og kontakter.

’Slået hjem’ er også en anvisning i strategi, når man er arbejdsløs. Skaanderup er ikke ingeniør for ingenting. Han går meget systematisk til værks og bruger de muligheder, han har fået stillet til rådighed fra sin gamle arbejdsplads. Han opsøger alle de netværkskontakter, han på den ene eller anden måde har en relation til, og indleder det, der bliver det faste holdpunkt i de 15 måneder, han er ledig: netværksmøderne. I bogen understreger han vigtigheden af, at netværksmøder ikke er ansættelsessamtaler, men er gensidige orienteringer af hinanden. Han bruger hver netværkssamtale til at få nye kontakter, og i løbet af perioden har han 174 netværkssamtaler, og det er også en af disse, der i sidste ende giver resultat.

”Min strategi med netværkssamtaler var et holdpunkt for mig, det var et stykke arbejde, der skulle laves hver dag, og det holdt mig skarp og gav mig viden om virksomheder og brancher. Det endte også med at skaffe mig et job, og det paradoksale er måske, at det var en af de allerførste netværkssamtaler, der endte med at føre til et job, men altså først på et senere tidspunkt. Når jeg gik meget systematisk til værks, var det af nødvendighed, ellers kunne jeg ikke holde styr på alle de bolde, der var i luften. Når du aftaler møder – ofte med mennesker, der har travlt – så skal du også være godt forberedt, for der er også forventninger til dig, når du beder om et møde.”

Har været vred

Skuffelsen er stor, når han ser et stillingsopslag og tænker: ’Jamen, det er jo lige mig og mine kvalifikationer’ og så ikke kommer til samtale. Når han så ringer for at forhøre sig om, hvorfor han er valgt fra, får han i bedste fald en sludder for en sladder, der bare afslører, at modtageren overhovedet ikke har en forestilling om hans ansøgning, eller han bliver mødt med en beklagende holdning, så det nærmest ender med, at han skal trøste arbejdsgiveren, fordi de ikke har valgt ham.

”Jeg blev ledig på et tidspunkt, hvor arbejdsmarkedet var præget af nedgangstider, og det gjorde heller ikke min situation lettere. Jeg følte, at jeg var sat i bås. Selvom jeg var villig til at søge stillinger, som ikke var direktørstillinger, så følte jeg, at det blev mødt med mistillid. Hvis jeg forsøgte at skifte branche, så var det samme reaktion. Et fleksibelt arbejdsmarked har jeg bestemt ikke mødt.”

Hele bogen er præget af en reflekterende og nøgtern tone, men som læser fornemmer man, at der lurer en vrede mellem lin-

jerne. Især headhunterne slipper ikke så pænt fra mødet i Skaanderups bog.

”Jeg har følt mig meget vred undervejs. Den vrede har jeg forsøgt at omsætte til indsigt og tolerance i bogen, men i forhold

til headhunterne mærker man måske mere min vrede eller skuffelse. Måske fordi det er mennesker, som jeg selv har trukket på, da jeg sad som direktør i Kuben. Nu var jeg som ledig pludselig ikke længere et attraktiv kort. Jeg ved godt, at headhunterfirmaerne også var presset af krisen, men jeg følte ofte, jeg på en pæn

måde fik besked om: ’Spild ikke vores tid’, hvor det tidligere hed: ’Kom indenfor Hr. Skaanderup.’”

En af de grænseoverskridende oplevelser, Skaanderup har, er, da han skal aflevere lønsedler til A-kassen.

”Det kan måske lyde mærkeligt, at jeg reagerede så meget på det, men husk på, jeg kommer fra en kultur, hvor der aldrig bliver snakket løn indbyrdes mellem chefer. Løn er noget meget privat, og så skulle jeg pludselig til at vise mine lønsedler til en fremmed. Når jeg ser på det i dag, kan jeg se, at det for mig var symbol på, at jeg virkelig var i et alvorligt fald.” ■

’Slået hjem – en fortælling om at blive fyret og finde job igen’ af Henrik Enegaard Skaanderup, Gyldendal Business. 275 kr.

ARRANGEMENT

Mød sektionsdirektør og forfatter Henrik Enegaard Skaanderup til oplæg og diskussion om at blive fyret, genfinde sig selv og få job igen i Djøfs mødecenter, København. Den 2. februar 2012 kl. 17.00.